

28 กุมภาพันธ์ 2568

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง*

ที่ ธปท.ว. 1613 /2568 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ 2)

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 5/2568 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2568 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 142 ตอนพิเศษ 93 ง ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568 เป็นต้นไป

สาระสำคัญของการปรับปรุงประกาศในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจสนับสนุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (กลุ่มฯ) โดยให้บริษัทในกลุ่มฯ ยกเว้นธนาคารพาณิชย์และบริษัทแม่ของกลุ่มฯ สามารถประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (green-related business) ได้ เพื่อต่อยอดบริการทางการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้รับบริการสามารถปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนผ่านนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม และ (2) ปรับปรุงขอบเขตการประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของภาคธุรกิจ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

เจนนิษฐ์ นริสสวดี

(นางสาวเจนนิษฐ์ นริสสวดี)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายและกำกับสถาบันการเงิน

ผู้ว่าการ แทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 5/2568 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ 2)

ฝ่ายนโยบายและกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5882, 0 2283 7883, 0 2283 6241

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ CRB-RPD@bot.or.th

* ไม่รวมสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน
ของธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ 2)

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ปัจจุบันสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศและชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรโลกอย่างมาก ธนาคารพาณิชย์และบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (กลุ่มฯ) ของธนาคารพาณิชย์ถือเป็นส่วนสำคัญในการให้บริการเพื่อสนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจให้สามารถเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืนและสามารถรับมือกับความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมได้ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการสนับสนุนและต่อยอดการให้บริการทางการเงินต่อไป นอกจากนี้ การเข้าร่วมลงทุนของธนาคารพาณิชย์และบริษัทแม่ของกลุ่มฯ ผ่านธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital: VC) จะเป็นแหล่งเงินทุนที่สามารถช่วยสนับสนุนให้ภาคธุรกิจ โดยเฉพาะผู้ประกอบการที่อยู่ในช่วงเริ่มต้นได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านการเงิน การให้คำปรึกษา และการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ก่อนออกจากการร่วมทุน

ในการนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ว่าด้วยการกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มฯ ของธนาคารพาณิชย์ โดยขยายขอบเขตธุรกิจให้บริษัทในกลุ่มฯ ยกเว้นธนาคารพาณิชย์และบริษัทแม่ของกลุ่มฯ สามารถประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (green-related business) เช่น การให้บริการด้านที่ปรึกษา หรือให้คำแนะนำเพื่อเสนอบริการที่ช่วยอำนวยความสะดวกหรือเป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวและลดกิจกรรมที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้ ภายใต้การกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงและการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market conduct) ซึ่งสอดคล้องกับภูมิทัศน์ภาคการเงินไทย (Financial Landscape) ที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการส่งเสริมนวัตกรรมและการกำกับดูแลความเสี่ยงเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัลและเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งได้ปรับปรุงขอบเขตการประกอบธุรกิจ VC ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มฯ โดยยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลความเสี่ยงที่รัดกุมเพื่อให้ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของธนาคารพาณิชย์และระบบสถาบันการเงิน

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 56 มาตรา 57 มาตรา 58 และมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมของธนาคารพาณิชย์ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่แก้ไข

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 8/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2564

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ บริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมทุกแห่งของธนาคารพาณิชย์ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ยกเว้นสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

5. เนื้อหา

5.1 ให้เพิ่มเติมคำจำกัดความ “ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม” “ธุรกิจที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม” “ธุรกิจการแนะนำสินค้าหรือบริการด้านสิ่งแวดล้อม” “ธุรกิจการคำนวณข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์” “ธุรกิจการส่งข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์” และ “ธุรกิจการรวบรวมโครงการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมเพื่อขึ้นทะเบียนหรือรับรองด้านสิ่งแวดล้อม” ระหว่างคำว่า “ผู้ถือหุ้นรายใหญ่” และ “ธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital : VC)” ในข้อ 5.1 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 8/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2564 ดังต่อไปนี้

“ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า ธุรกิจที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ธุรกิจการแนะนำสินค้าหรือบริการด้านสิ่งแวดล้อม ธุรกิจการคำนวณข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์¹

¹ คาร์บอนฟุตพริ้นท์ หมายความว่า ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากผลิตภัณฑ์แต่ละหน่วยตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่การได้มาซึ่งวัตถุดิบ กระบวนการผลิต การประกอบชิ้นงาน การกระจายสินค้า การใช้งาน และการจัดการของเสียหลังหมดอายุการใช้งาน รวมถึงการขนส่งที่เกี่ยวข้อง โดยคำนวณออกมาในรูปตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ 1 คาร์บอนฟุตพริ้นท์ทางตรงขององค์กร (Scope I) ประเภทที่ 2 คาร์บอนฟุตพริ้นท์ทางอ้อมจากการใช้พลังงาน (Scope II) ประเภทที่ 3 คาร์บอนฟุตพริ้นท์ทางอ้อมอื่น ๆ (Scope III)

ธุรกิจการส่งข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และธุรกิจการรวบรวมโครงการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เพื่อขึ้นทะเบียนหรือรับรองด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการให้บริการที่ช่วยลดก๊าซเรือนกระจกหรือมลภาวะที่นำไปสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเป็นการให้บริการเพื่อสนับสนุนหรือต่อยอดการให้บริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทในกลุ่มฯ

“ธุรกิจที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า การให้บริการด้านที่ปรึกษาเพื่อช่วยให้ลูกค้าสามารถวางแผนปรับตัวเข้าสู่สังคมด้านสิ่งแวดล้อมได้ เช่น การให้คำปรึกษาโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายในองค์กรของลูกค้า การให้คำปรึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้านสิ่งแวดล้อม (feasibility study) และการให้คำปรึกษาการประเมินความเสี่ยงจากข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อมระดับประเทศหรือระดับสากล

“ธุรกิจการแนะนำสินค้าหรือบริการด้านสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า การบริการให้คำแนะนำผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการด้านสิ่งแวดล้อมแก่ลูกค้า

“ธุรกิจการคำนวณข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์” หมายความว่า การให้บริการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาตลอดวัฏจักรของผลิตภัณฑ์และการดำเนินงานของลูกค้าด้วยมาตรฐานการคำนวณที่เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศหรือระดับสากล

“ธุรกิจการส่งข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์” หมายความว่า การให้บริการนำส่งข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ตามความประสงค์ของลูกค้า ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ดังกล่าวจะเป็นข้อมูลที่ได้มาจากธุรกิจการคำนวณข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของบริษัทในกลุ่มฯ หรือไม่ก็ตาม เช่น การส่งข้อมูลให้สถาบันการเงินเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการสมัครขอใช้บริการทางการเงิน และการส่งข้อมูลให้นักลงทุนเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน

“ธุรกิจการรวบรวมโครงการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมเพื่อขึ้นทะเบียนหรือรับรองด้านสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า การให้บริการรวบรวมโครงการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจากลูกค้าเพื่อนำไปดำเนินการ เช่น ขึ้นทะเบียนโครงการ รับรองโครงการ หรือขอรับใบรับรองด้านสิ่งแวดล้อม (เช่น ใบรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกหรือคาร์บอนเครดิต ใบรับรองการผลิตพลังงานหมุนเวียน) หรือดำเนินการในลักษณะอื่นใดที่เทียบเคียงได้กับการดำเนินการตามที่กล่าว ตามที่หน่วยงานกำหนดมาตรฐานแต่ละแห่งกำหนด ซึ่งบริการรวบรวมโครงการนี้รวมถึงการช่วยจัดการเอกสารสำหรับการดำเนินการตามที่กล่าวข้างต้นด้วย

5.2 ให้ยกเลิกเอกสารแนบ 3 เรื่อง ขอบเขตการประกอบธุรกิจของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ และเอกสารแนบ 4 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจ VC ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 8/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2564 และให้ใช้เอกสารแนบ 3 และ 4 ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้แทน

5.3 ให้เพิ่มเอกสารแนบ 6 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (green-related business) ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้ เป็นเอกสารแนบ 6 แนบท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 8/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2564

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2568

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5882, 0 2356 7366, 0 2283 6241

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ CRB-RPD@bot.or.th

เอกสารแนบ 3

ขอบเขตการประกอบธุรกิจของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์

บริษัทในกลุ่มฯ ของธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุนได้ ดังนี้

1. ธุรกิจทางการเงิน ได้แก่

ขอบเขตธุรกิจทางการเงิน		ผู้ให้บริการ
ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศ	ธุรกิจการให้สินเชื่อหรือธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ	ไม่จำกัด
ธุรกิจโฮลดิ้งที่ลงทุนในกลุ่มฯ ของตนเอง	ธุรกิจ VC (ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในเอกสารแนบ 4)	
ธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัย	ธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต	
ธุรกิจเกี่ยวกับการชำระเงินและโอนเงิน	ธุรกิจหลักทรัพย์	
ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	ธุรกิจทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน	
ธุรกิจการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์	ธุรกิจที่ปรึกษาทางการเงิน	
ธุรกิจที่ปรึกษาการลงทุน	ธุรกิจ FinTech ที่มีลักษณะเป็นธุรกิจทางการเงิน	
ธุรกิจเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล		

สำหรับธุรกิจ FinTech ที่มีลักษณะเป็นธุรกิจทางการเงิน ได้แก่ ธุรกิจที่มีลักษณะข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นการให้บริการที่ก่อให้เกิดการทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น การให้บริการระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นตัวกลางระหว่างผู้ระดมทุนและผู้ลงทุน (crowd-funding portal) และการให้บริการเกี่ยวกับการโอนเงินและการชำระเงินทั้งในและต่างประเทศ
- (2) เป็นการให้บริการการเป็นนายหน้าหรือตัวแทนที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ หลักทรัพย์ หรือ ประกันภัย รวมถึงการให้บริการข้อมูล การให้คำแนะนำ และการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน เช่น การให้บริการ platform เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน

2. ธุรกิจสนับสนุน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ขอบเขตธุรกิจสนับสนุน	ผู้รับบริการ
2.1 ธุรกิจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเป็นการให้บริการเพื่อสนับสนุนหรือต่อยอดการให้บริการทางการเงิน หรือเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทในกลุ่มฯ ให้เกิดประโยชน์ เช่น Cloud computing ที่ถือเป็นการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการ IT provider/IT solutions ที่เชื่อมโยงกับการให้บริการทางการเงินตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุน digital banking (IT related services)	ไม่จำกัด
2.2 ธุรกิจสนับสนุนอื่น แบ่งเป็น 5 ประเภท	
2.2.1 การให้บริการงานด้านปฏิบัติการซึ่งสนับสนุนการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ หรือบริษัทในกลุ่มฯ	บริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน ¹ และบุคคลอื่นตามที่กำหนด ²
2.2.2 การให้บริการในธุรกิจที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง หรือใช้ความรู้และประสบการณ์เฉพาะด้าน ได้แก่ ธุรกิจวิจัยข้อมูล ธุรกิจกฎหมาย ธุรกิจประเมินราคาสินทรัพย์ ธุรกิจศูนย์ฝึกอบรม และธุรกิจการให้บริการขนส่งเงิน ทั้งนี้ รายได้ส่วนใหญ่ของธุรกิจต้องมาจากการให้บริการแก่บริษัทในกลุ่มฯ เดียวกันและบุคคลอื่นตามที่กำหนด	ไม่จำกัด (แต่จำกัดสัดส่วนรายได้จากประเภทผู้รับบริการ)
2.2.3 การเป็นตัวแทนให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการธุรกิจในประเทศเพื่อขยายตลาดไปยังต่างประเทศผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (Cross border e-Commerce facilitator) เช่น การเป็นตัวแทนในการขายสินค้าผ่าน e-Commerce ในต่างประเทศ การให้บริการจัดทำเอกสารเพื่อการส่งออก การติดต่อหรือจัดหาผู้ให้บริการขนส่งสินค้าในต่างประเทศ แต่ต้องไม่ประกอบธุรกิจในลักษณะเป็นผู้ขายสินค้าหรือให้บริการด้วย	ไม่จำกัด

¹ บริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน เป็นไปตามคำจำกัดความที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (other services)

² บุคคลอื่นตามที่กำหนด ได้แก่ สถาบันการเงินอื่น บริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกันของสถาบันการเงินอื่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันการเงินเฉพาะกิจ นิติบุคคลเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ บริษัทที่รับโอนสินทรัพย์ที่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งรับโอนสินทรัพย์จากผู้ขายสินทรัพย์และออกหลักทรัพย์ขายแก่ผู้ลงทุน บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์ และส่วนราชการ

ขอบเขตธุรกิจสนับสนุน	ผู้รับบริการ
ตนเอง เช่น จัดตั้งร้านค้าในรูปแบบ physical store เพื่อจำหน่ายสินค้าหรือบริการ หรือรับผิดชอบคุณภาพสินค้าหรือบริการนั้น ๆ	
2.2.4 การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์หรือการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เหลือใช้	ไม่จำกัด
2.2.5 ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (green-related business) (ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในเอกสารแนบ 6)	ไม่จำกัด

กลุ่มฯ ต้องมุ่งเน้นการดำเนินธุรกิจทางการเงินเป็นหลัก ทั้งนี้ การประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศตามข้อ 2.1 ธุรกิจสนับสนุนอื่นตามข้อ 2.2 ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุน digital banking (IT related services) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (other services) และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจการนำอสังหาริมทรัพย์ออกให้เช่า โดยอนุโลม

หลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจ VC

1. หลักการและเหตุผล

นอกเหนือจากการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของภาคธุรกิจโดยการกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์แล้ว การร่วมลงทุนของธนาคารพาณิชย์ผ่านธุรกิจ VC ถือเป็นแหล่งเงินทุนอีกประเภทหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนให้ภาคธุรกิจโดยเฉพาะผู้ประกอบการที่อยู่ในช่วงเริ่มต้นซึ่งต้องการเงินทุนในการประกอบธุรกิจได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านการเงิน การได้รับคำปรึกษา หรือการเตรียมความพร้อมต่าง ๆ ก่อนนอกจากการร่วมลงทุน ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงปรับปรุงหลักเกณฑ์โดยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ของกลุ่มฯ ร่วมสนับสนุนการลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ โดยลงทุนผ่านบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้ โดยมีได้จำกัดประเภทของกิจการที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เข้าร่วมลงทุนเพื่อให้สามารถสนับสนุนการเติบโตของภาคธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการประกอบธุรกิจ VC มักเป็นการร่วมลงทุนในลักษณะการเป็นหุ้นส่วนกับเจ้าของกิจการในระยะยาว จึงเป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ที่จะร่วมลงทุนต้องคำนึงถึงศักยภาพในการลงทุนของตนเองและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์และกลุ่มฯ

2. รูปแบบการประกอบธุรกิจ VC

2.1 ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ที่มีความมั่นคงและมีศักยภาพ สามารถมีบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ได้ แต่ไม่อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ประกอบธุรกิจ VC โดยตรง โดยบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC จะต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจเงินร่วมลงทุนตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ เว้นแต่ได้รับการอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี

2.2 ธนาคารพาณิชย์อาจประกอบธุรกิจ VC ผ่านกองทรัสต์เพื่อประกอบกิจการเงินร่วมลงทุน (Private Equity Trust) ที่จัดตั้งตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุนได้ โดยให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน

3. ประเภทกิจการที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC สามารถร่วมลงทุน

3.1 กิจการทุกประเภทที่มีศักยภาพในการเติบโต

3.2 ธุรกิจ VC อื่นที่ไม่ใช่บริษัทภายในกลุ่มฯ หรือ Private Equity Trust หรือ Private Equity ที่ร่วมลงทุนในกิจการใด ๆ ที่มีศักยภาพในการเติบโต

ทั้งนี้ กิจการที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC สามารถร่วมลงทุนได้ ต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์ บริษัทแม่ หรือกลุ่มฯ ของตนเอง

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับระยะเวลาในการร่วมลงทุน

4.1 ระยะเวลาในการร่วมลงทุน

บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC สามารถร่วมลงทุนในกิจการตามที่กำหนดในข้อ 3 ได้ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เข้าร่วมลงทุน

4.2 การลงทุนเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนด

หากบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ร่วมลงทุนในกิจการตามที่กำหนดในข้อ 3 เกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดในข้อ 4.1 ให้ถือว่าการลงทุนนั้นเป็นการลงทุนระยะยาวไม่ใช่เป็นการประกอบธุรกิจ VC ตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ต้องลดการถือหรือมีหุ้นในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC จนเหลือไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC นั้น เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี และในระหว่างที่ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ไม่สามารถลดการถือหรือมีหุ้นหรือลดการลงทุนดังกล่าวได้ ให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ดำรงเงินกองทุนตามข้อ 5.2

5. การกำกับดูแลเงินกองทุน

5.1 การจัดการทางการเงินรวมและการดำรงเงินกองทุนสำหรับการลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจ VC

5.1.1 กรณีธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ลงทุนโดยมีอำนาจควบคุมกิจการในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC และถือหรือมีหุ้นในบริษัทลูกดังกล่าวตั้งแต่ร้อยละ 50 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC นั้น ให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่นำบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC นั้น มาจัดการทางการเงินรวม

5.1.2 กรณีธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ลงทุนโดยมีอำนาจควบคุมกิจการในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC แต่ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ถือหรือมีหุ้นน้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC นั้น ให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่นำเงินลงทุนในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC มาหักออกจากเงินกองทุนกลุ่มฯ ตามสัดส่วนของจำนวนที่ต้องหักออกจากเงินกองทุนตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ โดยให้หักจากเงินกองทุนกลุ่มฯ ทั้งระดับ Solo Consolidation และ Full Consolidation

5.2 การดำรงเงินกองทุนสำหรับการร่วมลงทุนในกิจการตามที่กำหนดในข้อ 3 เกินกว่า 10 ปี

ในระหว่างที่ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ไม่สามารถลดการถือหรือมีหุ้นในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC จนเหลือไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดตามที่กำหนดในข้อ 4.2 ให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ดำรงเงินกองทุนทั้งระดับ Solo Consolidation และ Full Consolidation

โดยคติน้ำหนักความเสี่ยงสูงสุดตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) สำหรับเงินลงทุนที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เข้าร่วมลงทุนในกิจการตามที่กำหนดในข้อ 3 เป็นระยะเวลาเกินกว่า 10 ปีนับแต่วันที่เข้าร่วมลงทุน เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี

6. การให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ

บริษัทในกลุ่มฯ ให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่ (1) กิจการอื่นที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ไปร่วมลงทุน (2) บริษัทลูกทุกทอดของกิจการตาม (1) ข้างต้น และ (3) ธุรกิจ VC อื่นที่ไม่ใช่บริษัทภายในกลุ่มฯ หรือ Private Equity Trust หรือ Private Equity ที่ร่วมลงทุนในกิจการใด ๆ ตามข้อ 3 รวมกัน เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกินร้อยละ 5 ของเงินกองทุนกลุ่ม Full Consolidation เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี

ทั้งนี้ การนับปริมาณการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อข้างต้น จะไม่นับรวมถึงเงินลงทุนในกิจการที่บริษัทแม่ได้นำเงินลงทุนในกิจการนั้นไปหักออกจากเงินกองทุนกลุ่ม Full Consolidation แล้ว ตามสัดส่วนของจำนวนที่ต้องหักออกจากเงินกองทุนตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย โดยมีรายละเอียดการคำนวณตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

7. หลักเกณฑ์ด้านอื่น ๆ

7.1 ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ต้องกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงของการลงทุนในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เช่น วงเงินสูงสุดที่จะลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจ VC ทั้งหมด นอกจากนี้ยังต้องติดตามและประเมินผลการลงทุนของบริษัทที่ประกอบธุรกิจ VC อย่างต่อเนื่องด้วย

7.2 ห้ามกรรมการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่เข้าไปบริหารจัดการงานประจำวัน (day to day operation) ในกิจการตามที่กำหนดในข้อ 3 ที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เข้าไปร่วมลงทุน แต่อาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเข้าไปบริหารจัดการเพื่อให้สามารถฟื้นฟูกิจการหรือทำกำไรได้โดยเร็ว

7.3 ห้ามกิจการตามที่กำหนดในข้อ 3 ที่ได้รับการร่วมลงทุนใช้สัญลักษณ์หรือชื่อของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ หรือทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดว่าเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่

8. การรายงานข้อมูลการประกอบธุรกิจ VC

ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ต้องจัดทำรายงานการร่วมลงทุนในกิจการตามที่กำหนดในข้อ 3 โดยใช้ข้อมูล ณ สิ้นเดือนมิถุนายน และสิ้นเดือนธันวาคม และจัดเก็บข้อมูลไว้เพื่อการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีรายละเอียดข้อมูลอย่างน้อยตามที่ปรากฏในตัวอย่างรายงาน

ตัวอย่างรายงานการร่วมลงทุนของธุรกิจ VC

ชื่อธนาคารพาณิชย์ / บริษัทแม่ : ข้อมูล ณ วันที่ :

ตารางที่ 1 : รายงานการร่วมลงทุนในกิจการที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ไปร่วมลงทุน (ตามข้อ 6(1))

(1) ชื่อผู้ลงทุน (ชื่อบริษัทลูกที่ ประกอบธุรกิจ VC)	(2) ชื่อกิจการ ที่ (1) เข้าร่วมลงทุน	(3) ประเภทอุตสาหกรรมตาม กิจกรรมทางเศรษฐกิจ (ISIC-BOT)	(4) ลักษณะ การดำเนินธุรกิจ	(5) วันที่เข้าร่วม ลงทุนครั้งแรก (วัน / เดือน / ปี)	(6) ระยะเวลา การร่วมลงทุนนับแต่ วันที่เข้าร่วมลงทุน จนถึงปัจจุบัน (ปี / เดือน / วัน)	(7) จำนวนเงินลงทุน (จำนวนหุ้นที่ลงทุน × ราคาหุ้น ณ วันลงทุน) (บาท)	(8) สัดส่วน การถือหุ้น ในกิจการ (%)	(9) แนวทาง การถอนตัว (ทั้งกรณีการลงทุนที่ ประสบความสำเร็จและ ไม่ประสบความสำเร็จ)

ตารางที่ 2 : รายงานการร่วมลงทุนในบริษัทลูกทุกทอดของกิจการตามตารางที่ 1 (ตามข้อ 6(2))

(1) ชื่อผู้ลงทุน (ชื่อกิจการในตารางที่ 1 ช่อง (2))	(2) ชื่อบริษัทลูกของกิจการตาม (1)	(3) ประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรม ทางเศรษฐกิจ (ISIC-BOT)	(4) ลักษณะ การดำเนินธุรกิจ	(5) สัดส่วนการถือหุ้น ของ (1) ในบริษัท (2) (%)	(6) จำนวนเงินลงทุน (จำนวนหุ้นที่ลงทุน × ราคาหุ้น ณ วันลงทุน) (บาท)

ตารางที่ 3 : รายงานการร่วมลงทุนของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ที่ร่วมลงทุนในธุรกิจ VC อื่นที่ไม่ใช่บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หรือ Private Equity Trust หรือ Private Equity ในรูปแบบอื่น (ตามข้อ 6(3))

(1) ชื่อผู้ลงทุน (ชื่อบริษัทลูกที่ ประกอบธุรกิจ VC)	(2) ชื่อธุรกิจ VC อื่นที่ไม่ใช่ บริษัทในกลุ่มฯ / Private Equity Trust / Private Equity ที่ (1) เข้าร่วมลงทุน	(3) ประเภทธุรกิจ ที่ (2) ลงทุน	(4) ประเทศ ที่ (2) จดทะเบียน จัดตั้ง	(5) จำนวนเงินลงทุนใน (2) (จำนวนหุ้นที่ลงทุน × ราคาหุ้น ณ วันลงทุน) (บาท)	(6) สัดส่วน การลงทุนใน (2) (%)	(7) วันที่เข้าร่วม ลงทุนครั้งแรก (วัน / เดือน / ปี)	(8) ระยะเวลาการลงทุน ใน (2) นับแต่ วันที่เข้าร่วมลงทุน จนถึงปัจจุบัน (ปี / เดือน / วัน)	(9) จำนวนกิจการ ทั้งหมดที่ (2) ร่วมลงทุน (แห่ง)	(10) มูลค่าของกิจการ ทั้งหมดที่ (2) ร่วมลงทุน (บาท)

ตารางที่ 4 : รายงานการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะการให้สินเชื่อของบริษัทในกลุ่มฯ แก่กิจการตามข้อ 6

(1) ชื่อบริษัทในกลุ่มฯ	(2) ชื่อกิจการที่ (1) ให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือ ทำธุรกรรมที่มีลักษณะการให้สินเชื่อ	(5) จำนวนเงินของธุรกรรมแต่ละรูปแบบ (บาท)				(6) จำนวนเงินรวมทุกธุรกรรม (บาท)
		การให้สินเชื่อ	การลงทุน	การก่อภาระผูกพัน	การทำธุรกรรมที่มีลักษณะ คล้ายการให้สินเชื่อ	

สัดส่วนธุรกรรมรวมตาม (6) เมื่อเทียบกับเงินกองทุนกลุ่ม Full Consolidation คิดเป็น% (รวมกันไม่เกิน 5% ของเงินกองทุนกลุ่ม Full Consolidation)

หลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (green-related business)

1. หลักการและเหตุผล

ธนาคารแห่งประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการสนับสนุนการปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนผ่านนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมในระดับสากล และคำนึงถึงความสามารถในการปรับตัวของธนาคารพาณิชย์ให้เท่าทันกับพัฒนาการของระบบการเงินสากลในบริบทที่เหมาะสมกับประเทศไทย ซึ่งบริษัทในกลุ่มฯ ของธนาคารพาณิชย์หลายแห่งได้ให้ความสำคัญและเริ่มปรับตัวเพื่อต่อยอดบริการทางการเงินที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ลูกค้าภาคธุรกิจสามารถปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนผ่านนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมได้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงอนุญาตให้บริษัทในกลุ่มฯ ยกเว้นธนาคารพาณิชย์และบริษัทแม่ของกลุ่มฯ สามารถประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เพื่อต่อยอดการให้บริการทางการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวของภาคธุรกิจและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนตามภูมิทัศน์ภาคการเงินไทย (Financial Landscape) ภายใต้การกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยไม่กระทบต่อเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและมีแนวทางในการดูแลลูกค้าอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

2. หลักการสำคัญในการประกอบธุรกิจ

บริษัทในกลุ่มฯ สามารถต่อยอดบริการทางการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อลูกค้าที่ต้องการเข้าถึงบริการทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาตามแนวนโยบายภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทยเพื่อเศรษฐกิจดิจิทัลและการเติบโตอย่างยั่งยืน ที่สอดคล้องกับการบรรลุเป้าหมายระดับประเทศในการเป็นกลางทางคาร์บอน (carbon neutrality) โดยสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน และมีแนวทางในการดูแลลูกค้าอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ภายใต้หลักการที่บริษัทในกลุ่มฯ ยังคงต้องมุ่งเน้นการดำเนินธุรกิจทางการเงินเป็นหลัก

3. ประเภทของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่ได้รับอนุญาต

บริษัทในกลุ่มฯ ยกเว้นธนาคารพาณิชย์และบริษัทแม่ของกลุ่มฯ สามารถประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมดังต่อไปนี้ได้ ได้แก่ ธุรกิจที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ธุรกิจการแนะนำสินค้าหรือบริการด้านสิ่งแวดล้อม ธุรกิจการคำนวณข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ธุรกิจการส่งข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และธุรกิจการรวบรวมโครงการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมเพื่อขึ้นทะเบียนหรือรับรองด้านสิ่งแวดล้อม

4. การกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงและการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market conduct)

4.1 บริษัทในกลุ่มฯ ที่ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมต้องมีนโยบายและกระบวนการในการบริหารความเสี่ยงที่สามารถวัด ติดตาม บริหาร และควบคุมความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีแนวทางในการดูแลลูกค้าและป้องกันความเสี่ยงที่เหมาะสมโดยเฉพาะความเสี่ยงด้านชื่อเสียง

4.2 บริษัทในกลุ่มฯ ที่ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

4.2.1 เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอย่างครบถ้วน ทั้งเงื่อนไข ประโยชน์/ข้อดี และข้อควรระวัง/ผลกระทบ/ข้อเสีย เพื่อให้ลูกค้ามีข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจ รวมทั้งต้องชี้แจงให้ลูกค้าเข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับขอบเขตความรับผิดชอบของบริษัทในกลุ่มฯ ในการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมนั้นด้วย

4.2.2 เรียกเก็บค่าบริการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม เป็นธรรม ไม่เรียกเก็บซ้ำซ้อน และคำนึงถึงต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง

4.2.3 ในการประกอบธุรกิจการแนะนำสินค้าหรือบริการด้านสิ่งแวดล้อม บริษัทในกลุ่มฯ ต้องมีแนวทางการคัดเลือกคู่สัญญาที่เหมาะสม เช่น พิจารณาประเด็นเรื่องความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในการดำเนินงาน ความพร้อมในการให้บริการ รวมถึงคุณภาพการให้บริการแก่ลูกค้า โดยจะต้องไม่เข้าไปรับผิดชอบในคุณภาพสินค้าหรือบริการของผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการด้านสิ่งแวดล้อมนั้น

4.2.4 ไม่ดำเนินการในลักษณะที่เป็นการบังคับให้ลูกค้าต้องใช้บริการอื่น ๆ ของบริษัทในกลุ่มฯ โดยการตัดสินใจของลูกค้าในการเลือกหรือไม่เลือกใช้บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจากบริษัทในกลุ่มฯ จะต้องไม่มีผลต่อการเข้าถึงบริการทางการเงินอื่นของลูกค้า

4.2.5 มีแนวทางและกระบวนการติดตามและกำกับดูแลไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (conflict of interest)

4.2.6 มีแนวทางในการดูแลรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลลูกค้าอย่างเหมาะสมตลอดทั้งกระบวนการ (data lifecycle) ในกรณีที่บริษัทในกลุ่มฯ เปิดเผยข้อมูลลูกค้าให้บุคคลอื่นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการตลาด บริษัทในกลุ่มฯ ต้องได้รับความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูล โดยลูกค้าต้องมีสิทธิในการเลือกที่จะเปิดเผยข้อมูลหรือไม่ก็ได้โดยไม่กระทบต่อการพิจารณาใช้บริการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม

4.2.7 มีแนวทางและกระบวนการในการรับและดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาการให้บริการและเรื่องร้องเรียนตามขอบเขตความรับผิดชอบของบริษัทในกลุ่มฯ ตามที่ได้กำหนดในข้อ 4.2.1

นอกจากนี้ บริษัทในกลุ่มฯ ยังต้องถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market conduct) ด้วย ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์ข้อ 4.2 ข้างต้น

คำถาม – คำตอบแบบท้ายประกาศนาคาแห่งประเทศไทย

เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ 2)

ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568

ลำดับ	ประเด็น	แนวคำตอบ
หลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (green-related business)		
1.	โปรดยกตัวอย่าง ธุรกิจที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อมที่เข้าข่ายตามคำจำกัดความตามประกาศฉบับนี้ (เพิ่มเติมวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568)	ธุรกิจที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับ climate technology เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือมลภาวะที่นำไปสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือการให้คำปรึกษาเพื่อลดผลกระทบจากความเสี่ยงช่วงเปลี่ยนผ่าน (transition risk) ให้แก่ผู้รับบริการ
2.	โปรดยกตัวอย่าง บริการที่ไม่เข้าข่ายเป็นธุรกิจที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อมตามคำจำกัดความของประกาศฉบับนี้ (เพิ่มเติมวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568)	บริการที่ไม่เข้าข่ายเป็นธุรกิจที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น 1. การให้คำปรึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลดผลกระทบจากความเสี่ยงเชิงกายภาพ (physical risk) เช่น การให้คำปรึกษาในการก่อสร้างอาคารที่มีคุณลักษณะรองรับผลกระทบจากแผ่นดินไหว การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ช่วยลดผลกระทบจากอัคคีภัย 2. การให้บริการที่ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือมลภาวะที่นำไปสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในลักษณะที่บริษัทเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมดังกล่าวเอง เช่น การให้บริการติดตั้งโซลาร์เซลล์ การให้บริการแยกประเภทขยะ 3. การให้คำปรึกษาด้านความยั่งยืน (ESG) ในมิติด้านสังคม (Social) หรือด้านธรรมาภิบาล (Governance) 4. การให้ความเห็นต่อโครงการด้านสิ่งแวดล้อม (second party opinion)
หลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital)		
3.	กรณีบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ไปลงทุนในกิจการใดตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ต้องนำกิจการนั้นมาจัดทางการเงินรวมของกลุ่มธุรกิจทางการเงินหรือไม่	กิจการใด ๆ ที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เข้าไปลงทุนไม่ว่าจะเป็นจำนวนเท่าใด ไม่ถือเป็นบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เนื่องจากการลงทุนของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เป็นการลงทุนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสนับสนุนด้านการเงิน การให้คำปรึกษา และการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้บริษัทที่ไปลงทุนนั้นเติบโตได้ ซึ่งจะเป็นการลงทุนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง และต้องจำหน่ายออกไปภายใน 10 ปี ไม่ใช่

ลำดับ	ประเด็น	แนวคำตอบ
		การลงทุนเพื่อสร้างเครือข่ายหรือขยายขอบเขตทางธุรกิจ ดังนั้น ถึงแม้จะถือหุ้นในกิจการที่ไปลงทุนร้อยละ 50 ขึ้นไป ก็ไม่ถือเป็นบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินและไม่ต้องนำมา จัดทำงบการเงินรวมของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ทั้งนี้ ให้ธนาคารพาณิชย์และกลุ่มธุรกิจทางการเงินปฏิบัติตาม ข้อกำหนดเกี่ยวกับการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือ ทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อกับกิจการที่บริษัทลูก ที่ประกอบธุรกิจ VC ไปร่วมลงทุน ตามที่กำหนดในประกาศ ฉบับนี้ (เอกสารแนบ 4) โดยไม่ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ว่าด้วยการกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือ กิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending) ตาม มาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 นอกจากนี้ ในการทำธุรกรรมกับกิจการดังกล่าว ไม่ควรมีเงื่อนไข หรือข้อกำหนดพิเศษที่มีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ กิจการนั้น เช่น มีการเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราปกติ ของลูกค้าที่มีความเสี่ยงในระดับเดียวกัน
4.	ธุรกิจที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC สามารถร่วมลงทุนได้ จะต้องเป็นกิจการ ที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องับธนาคารพาณิชย์ บริษัทแม่ หรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินของ ตนเอง นิยามของคำว่า “มีส่วนเกี่ยวข้อง” เป็นอย่างไร เช่น หากเป็นบริษัทที่มีการ ทำงานให้กลุ่มธุรกิจทางการเงิน หรือเป็น partnership กัน จะถือว่ามีส่วนเกี่ยวข้อง และจะจำกัดการลงทุนหรือไม่ หรือใช้ นิยามตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติ ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551	นิยามของคำว่า “มีส่วนเกี่ยวข้อง” ให้ใช้นิยามของคำว่า ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบัน การเงิน พ.ศ. 2551
5.	กรณีบริษัทแม่มีบริษัทลูกที่ประกอบ ธุรกิจ VC ซึ่งบริษัทลูกดังกล่าวไปร่วม ลงทุนในหลายกิจการ ในการนับ ระยะเวลาการร่วมลงทุนที่เกินกว่า	ในการนับระยะเวลาการลงทุน ให้นับตั้งแต่วันที่บริษัทลูกที่ ประกอบธุรกิจ VC เข้าร่วมลงทุนในกิจการใดกิจการหนึ่งซึ่งต้อง ลงทุนไม่เกิน 10 ปีในกิจการนั้น โดยหากมีการร่วมลงทุนมากกว่า 1 ครั้งในกิจการเดียวกัน ให้นับระยะเวลาตั้งแต่การลงทุนครั้งแรก

ลำดับ	ประเด็น	แนวคำตอบ
	ระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งทำให้บริษัทแม่ต้องลดการถือหุ้นในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ลงให้เหลือไม่เกินร้อยละ 10 นั้น ให้นับอย่างไร (ปรับปรุงวันที่ 31 สิงหาคม 2564)	ทั้งนี้ การร่วมลงทุนในกิจการข้างต้น ให้รวมถึงการร่วมลงทุนผ่านบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกิจการนั้นด้วย
6.	หากบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ไม่สามารถลดการร่วมลงทุนในกิจการที่มีระยะเวลาการร่วมลงทุนเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดได้ ธนาคารพาณิชย์ต้องลดการถือหุ้นในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC นั้น โดยไม่พิจารณาสัดส่วนการร่วมลงทุนของ VC ในกิจการนั้นใช่หรือไม่ เพราะเหตุใด	ไม่พิจารณาสัดส่วนการร่วมลงทุนของ VC ในกิจการนั้น เนื่องจาก การร่วมลงทุนในกิจการใด ๆ จะต้องไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงระยะเวลาในการร่วมลงทุนตามที่กำหนด ดังนั้น หากมีการร่วมลงทุนเกินกว่าระยะเวลาในการร่วมลงทุนที่กำหนดข้างต้น จะถือว่าการลงทุนนั้นเป็นการลงทุนระยะยาวไม่ใช่เป็นการประกอบธุรกิจ VC ตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ บริษัทแม่จึงต้องลดการถือหุ้นในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ลงจนเหลือไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทลูกนั้น
7.	ธนาคารพาณิชย์สามารถแต่งตั้งกรรมการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของตนเองเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการในกิจการที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เข้าไปลงทุนได้หรือไม่	ห้ามกรรมการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่เข้าไปบริหารจัดการงานประจำวัน (day to day operation) ในกิจการที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เข้าไปลงทุน หากธนาคารพาณิชย์ต้องการส่งผู้แทนไปเป็นกรรมการในกิจการนั้นก็สามารถทำได้หากไม่ได้ทำหน้าที่ในลักษณะที่เป็น day to day operation
8.	การห้ามกิจการที่ได้รับการร่วมลงทุน ใช้สัญลักษณ์หรือชื่อของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ หรือทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดว่าเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ หากกิจการดังกล่าวเปิดเผยว่า มีใครเป็นผู้ถือหุ้นบ้างจะสามารถทำได้หรือไม่	กิจการที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ไปร่วมลงทุนสามารถเปิดเผยรายชื่อผู้ถือหุ้นได้
9.	บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC จะจัดตั้งและ/หรือ ลงทุนใน VC Fund / Private Equity Trust / Private Equity อื่น โดยกิจการดังกล่าวไม่ได้อยู่	บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC สามารถจัดตั้งและลงทุนในกองทุนหรือกองทรัสต์ใด ๆ ได้ ทั้งนี้ หากมีการบริหารจัดการกองทุนหรือกองทรัสต์ดังกล่าวด้วย ต้องมีการดูแลด้านความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (conflict of interest)

ลำดับ	ประเด็น	แนวคำตอบ
	ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ได้หรือไม่ (ปรับปรุงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568)	รวมทั้งปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานกำกับดูแลทั้งในและต่างประเทศ
10.	บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC สามารถร่วมลงทุนได้ในกิจการทุกประเภทที่มีศักยภาพในการเติบโต หมายความว่ารวมถึงการร่วมลงทุนในบริษัทโฮลดิ้งด้วยหรือไม่ (เพิ่มเติมวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568)	ประเภทกิจการที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC สามารถร่วมลงทุนได้ หมายความว่ารวมถึงการร่วมลงทุนในบริษัทโฮลดิ้งที่มีศักยภาพในการเติบโตด้วย
11.	บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC สามารถร่วมลงทุนในกิจการใด ๆ ได้ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เข้าร่วมลงทุนนั้น หมายความว่ารวมถึงการร่วมลงทุนในรูปแบบใดบ้าง (เพิ่มเติมวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568)	การร่วมลงทุนที่เป็นการลงทุนผ่านบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC จะถือว่าเป็นการประกอบธุรกิจ VC ทั้งหมด ดังนั้น การลงทุนผ่านบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ทุกรูปแบบต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจ VC ด้วย